

ראשי פרקים |

מהתוועדות פורים תשל"ב

שיחה א':

• ימי הפורים הינם לכאורה במדרגה פחותה מכל יום-טוב, בכך שאינם אסורים במלאכה. אעפ"כ, דווקא בפורים מצינו חיוב שמחה באופן ד"עד דלא ידע" למעלה מכל הגבלה, שאינו בשאר המועדים. תקפו של נס הוא מ"בלילה ההוא", וצריך להבין הענין בזה ומהו הלימוד למעשה.

• הביאור: דקאי על "מלכו של עולם", דאף שלכאורה הוא דבר פשוט שנדדה שנתו בשביל בניו, הנה כיון שהיו במעמד ומצב בלתי רצוי עד ש"ישנו מן המצות", הרי בתור "מדה כנגד מדה" הי' צריך להיות "אלוקיהם ישן". ואעפ"כ "נדדה שנת המלך", וזהו תקפו של נס; טענת המן "ישנו עם אחד" היתה אמתית (ולכן לא טענה אסתר שמשקר);

• ההוראה: צריך להיות "לבי) ער", וגם כש"מפוזר ומפורד" צ"ל ניכר בכל מעשה ואף בעסקיו שהוא שייך ל"עם אחד"; הנס היה ע"י לימוד התורה של מרדכי עם תשב"ד.

שיחה ב':

• החסרון בקיום המצוות מתואר בתורתנו תורת אמת בשם "שינה", להורות שבמהותו רוצה היהודי להיות כדבעי, אלא שעכשיו הוא "ישן". וע"ד ענין השינה כפשוטו, שהאדם קיים בשלימות עם כל כוחותיו גם בשעת השינה. את זה הבין אפילו המן "צורר היהודים".

• דבר וודאי הוא שאין יהודי שרצונו הפנימי אינו להיות מחובר וקשור עם הקב"ה, וכדברי הרמב"ם הידועים; עפי"ז נשללת הטענה שהתעוררות לתומ"צ היא התערבות בחיי הפרט, כי לבו של כל יהודי תמיד ער, וכשיעוררוהו משנתו הוא עצמו ירצה להיות ללומד תורה ומקיים מצוות; וכן אין מקום לטענה: איך ייתכן שיהיה בקשר עם יהודי שאינו הגון, שכן האמת היא שהיהודי הוא הגון, והתנהגותו העכשווית היא רק מפני שהוא "נרדם".

• ע"י נס פורים נתעוררו נשמות ישראל ולכן "ליהודים היתה אורה זו תורה, שמחה זה יו"ט, ששון זה מילה, ויקר אלו תפילין" – קיום המצוות בפועל; כך צ"ל העבודה בהשפעה על ישראל שלכם ער.

שיחה ג':

• מכך שהעניין שפעל את הנס היה לימוד התורה של מרדכי היהודי עם ילדי ישראל, לומדים את גודל ענין החינוך של קטנים בכל מצב, ואף ע"י ראש הסנהדרין שצריך לעסוק בהצלת כל ישראל כו', ובפרט בתקופתנו;

• עי"ז באים ל"אורה זו תורה" ו"שמחה זה יו"ט" – שהימים טובים של הילדים יהיו מענייני יהדות ובתאריך יהודי, ו"ששון זו מילה" – באופן החודר בגוף, "ויקר אלו תפילין" – הניכרים גם לעיני עם הארץ, וכ"ז באופן ד"ד(דובר) שלום".

• גזירת 'מיהו יהודי' חמורה מגזירת המן.

שיחה ד':

• כדי להגיע למעלה ד"קנאת סופרים תרבה חכמה" יש לחלק כיתות גדולות למספר חלקים ולמקומות לימוד שונים.

• עי"ז יהי טובה הן ל"מים עליונים" והן ל"מים תחתונים" –

לתלמידים בכל הכיתות ובכל הרמות.

שיחה ה:

• אף שהתורה - אחת לכולנו, אבל ענינה הוא לימוד בהבנה בכמות ובאיכות ובקביעות בנפש עד שגם בשנתו יחדש אדם בתורה; וזהו ע"י שמה"תינוקות" עושים "תשב"ר" - גודל ענין החינוך על טהרת הקודש.

• ביאור ברמב"ם בענין מושיבין מלמד תינוקות ע"י מלמד תינוקות משום "קנאת סופרים תרבה חכמה"; ביאור בדברי הגמ' "מכאן מודעא רבה לאורייתא"; "אורה (ל' נקבה) זו תורה" לרמז על החלק ד(משפיע - תושב"כ ו) מקבל - תושבע"פ.

• כוונת הדרשה ד"אורה זו תורה" כו' אינה להוציא פי' הפסוק מפשוטו אלא ללמוד ש"אורה אמיתית היא בתורה" ועד"ז שמחה זה יו"ט וכו'; הלימוד צ"ל בהבנה (כנ"ל) אבל העיקר הוא שיישב ללמוד ואזי יבין.

שיחה ו:

• כשם ש"קיימו וקבלו" ע"י שעמדו במס"נ, כך צ"ל בלימוד התורה עתה - ביטוש ושפלות, ובמיוחד בלימוד פנימיות התורה (- "יין", ונגלה דתורה - "לחם", הביאור בזה), אבל אין להמתין עד שיגיע לדרגא זו; ההכנות לקראת י"א ניסן צ"ל בענין של תורה.

שיחה ז:

• בפורים "כל הפושט יד נותנים לו ואפי' עכו"ם" - הביאור ע"ד ההלכה, וההוראה דאף ש"נותנין לו" אבל חלילה מלהתבזות בפני הגוי, ואדרבה! העולים הכשרים יהנו את א"י; אודות "מיהו יהודי".

שיחה ה:

• הרוצים לנסוע בשליחות (בימי הקיץ) יכינו עצמם ע"י הוספה בלימוד התורה בשקידה; אודות הרוצים לבוא לי"א ניסן; חלוקת משקה עבור אה"ק.

שיחה ט:

• מעלת אסתר לגבי מרדכי (דאע"פ שהיתה בבית המלכות "והסתר אסתר" כו' (הביאור בזה והקשר עם ספי' המלכות) פעלה במס"נ, משא"כ מרדכי היהודי ראש הסנהדרין), וההוראה במעלת נשי ישראל ותפקידן. אף שהתורה - אחת לכולנו, אבל ענינה הוא לימוד בהבנה בכמות ובאיכות ובקביעות בנפש עד שגם בשנתו יחדש אדם בתורה; וזהו ע"י שמה"תינוקות" עושים "תשב"ר" - גודל ענין החינוך על טהרת הקודש.